

НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ

**Департамент „Национална и
международна сигурност”**

☎ 02 81 10 272, E-mail: hgeorgiev@nbu.bg

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Христо Василев Георгиев, ръководител на департамент „Национална и международна сигурност“ – Нов български университет

на дисертационния труд на Пламен Георгиев Дончев на тема „Политиката на енергийна сигурност на Европейския съюз в началото на XXI век (Отношенията ЕС-Русия в контекста на политиката на диверсификация на енергийните източници)“

представен за присъждане на образователната и научна степен „доктор”

Научна специалност: “Организация и управление извън сферата на материалното производство”

Област на висше образование: 9. Сигурност и отбрана

Професионално направление: 9.1. Национална сигурност

1. Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение

Представеният за защита дисертационен труд е посветен на несъмнено значим проблем на Европейския съюз и на Република България като част от тази икономическа и политическа общност. В условията на разрастващо се глобално търсене на енергия съдбата на политиката и икономиката на всяка страна, или казано по друг начин – съдбата на всеки народ- е свързана с достъпа до енергийни източници. Ако в други исторически епохи битките на държавите (военни, дипломатически, на “тихия фронт“) са се водили за завладяване на територии и население, то сега във всеки конфликт анализаторите търсят и откриват мирис на нефт; пътищата на коприната и подправките, познати от древния свят, днес са

заменени от трасета на нефтопроводи и газопроводи. Постигането и поддържането на енергийна сигурност не е просто успех на една от секторните политики на държавата или икономическата групировка, а съдбоносно за бъдещето на всяка страна решение.

Като член на една от най-големите политически и икономически организации в света- Европейския съюз и като външна граница (засега) на съюза към държавите износителки на нефт и газ, България е натоварена с огромна отговорност в изграждането и поддържането на енергийната сигурност на двадесет и осемте държави-членки на съюза. Действията и инициативите на българската външна политика и политика на сигурност са немислими без натрупана експертиза от изследователската общност. В този смисъл представеният за защита дисертационен труд запълва една съществена празнина в изследванията на проблема и дава обективна картина на реален проблем, обременен с много политика, конюнктура и корпоративни интереси.

Значимостта е анализираният проблем се допълва и от гледна точка на противоречивите и често пъти непочиващи на реални знания виждания на българските политически партии, което пречи на изработването на консенсус за национално отговорна и в същото време европейска енергийна политика .

Представеният за рецензиране дисертационен труд е плод на добросъвестна изследователска дейност на докторант с теоретически и специализирани познания в тази област, придобити като резултат от задълбочена научна самоподготовка, богат практически опит в тази страна и проведени теренни изследвания.

2.Обща оценка на достойнствата на дисертационния труд (обоснованост на поставените цели и задачи и избраната методология и методика на изследване).

Дисертацията се състои от увод, три глави и заключение. Обемът ѝ е 172 стандартни страници, съдържанието на всяка от главите е подробно изложено в отделни параграфи като в края на всяка глава са направени конкретни изводи, които представляват обобщения и оценки по разглежданата проблематика. Библиографията обхваща 136 източници на български, руски и английски език.

Структурата на дисертационния труд е логична и обоснована, научният анализ е последователен и включва като обект както познати, но несистематизирано изследвани проблеми, така и на нови, по-слабо изследвани проблеми.

В дисертацията е използвана широка гама от изследователски методи. Рецензентът констатира научна и практическа значимост на поставените от докторанта цели и задачи и адекватност на използваните методи на изследване за

тяхното решаване. По такъв начин докторантът е успял да докаже работната хипотеза, формулирана в увода на дисертационното изследване.

Положително следва да бъде оценен и добрия и разбираем стил на писане и добрата литературна осведоменост на кандидата.

Дисертационният труд представя докторанта като ерудиран, интелигентен, трудолюбив и добросъвестен изследовател, подходил отговорно към дисертационното изследване. Широката обща култура на докторанта, познанията му за различни области на научното знание – икономика, политика, управление, сигурност - са му дали възможност да създаде научен продукт, отличаващ се с висока информираност, задълбоченост и критичен поглед върху тенденциите в изследваната област.

Към формулираните дотук положителни страни на композиционното изграждане и методологията на дисертационния труд следва да се добави и положителната оценка на изложението, което съчетава в логическо единство факти, анализи, изводи и препоръки. По този начин докторантът е демонстрирал задълбочено познаване на обекта и предмета на изследване. Стилът на изложение е научен и разбираем, текстът на дисертационният труд коректно ограничава авторските изводи и анализи от използваните текстове на други автори.

Посочената по-горе изворова и изследователска база представляват добра основа за разрешаване на поставените изследователски задачи. Във всяка от трите глави докторантът е разрешил определена изследователска задача.

3. Научни и научно-приложните приноси в дисертационния труд.

Научните приноси на докторанта могат да бъдат открити и в трите основни направления, изискуеми при оценката на дисертационен труд: новост в науката, обогатяване на съществуващи знания, приложение на научните постижения в практиката. Изразявам пълно съгласие с формулираните от докторанта основни научни приноси.

4. Оценка на публикациите по дисертацията и представения автореферат

Публикациите свързани с дисертационния труд са 2, една от които на английски език. Представените публикации отразяват съществени части от изследването и отразяват получените научни резултати, каквито са изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България. Статиите са публикувани са в авторитетни научни издания, които гарантират публичност на постигнатите от докторанта научни резултати.

Авторефератът отразява основните положения и научните приноси на дисертационния труд. Направен е съгласно изискванията на ЗРАСРБ.

5.Критични мнения, препоръки и бележки

Като научен ръководител на докторанта не мога да бъда в пълна степен безпристрастен, защото познавам добре дисертационния труд както в настоящия финален вариант, така и в предишни варианти. Докторантът добросъвестно се е съобразявал с препоръките, касаещи структурата и съдържанието на дисертационния труд. Като научен ръководител споделям с докторанта вината за допуснати слабости в съдържателно и композиционно отношение.

Високата динамика на тенденциите и процесите в енергийната политика на Европейския съюз често пъти прави даден проблем, който в определен момент е изглеждал съществен , в следващ момент да изглежда маловажен. Запознавайки се с дисертационния труд в неговия последен вариант, констатирам , че в него има известни диспропорции в композиционното отношение. В стремежа си да направи обективна съпоставка на процесите на в енергийната сфера, дисертантът е допуснал пространни анализи, които в даден момент са били съществени , но към настоящия момент губят своята значимост.

6.Заключение

1. Представеният за защита дисертационен труд има характера на завършено научно изследване. Получените научни резултати имат приносен характер, което ми дава основание да считам, че дисертационния труд отговаря на Закона за развитие на академичния състав и Правилника за неговото приложение.
2. Предвид на гореизложеното с пълна убеденост изразявам положителна оценка на дисертационния труд на Пламен Георгиев Дончев, докторант на самостоятелна подготовка към департамент „Национална и международна сигурност“ при Нов български университет и препоръчвам да му бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“.

03.01.2014 г.

Рецензент:

/проф. д-р Христо Георгиев/